

Rekenkamercommissie Wassenaar, Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Oegstgeest

de heer D. Kamermans, voorzitter
Postbus 393
2250 AJ Voorschoten

Datum	13 april 2021	Datum verzending	
Uw kenmerk		Behandelaar	M. Schumm
Ons zaaknummer	Z/20/043683\235958\1	Bijlage	Click or tap here to enter text.
Onderwerp	Bestuurlijke reactie onderzoeksrapport Informatiebeveiliging van gemeenten en verbonden partijen		

Geachte heer Kamermans, geachte voorzitter,

Op 26 februari 2021 hebben wij het onderzoeksrapport informatiebeveiliging van gemeenten en verbonden partijen ontvangen met het verzoek om een bestuurlijke reactie.

Wij hebben het rapport met interesse gelezen. Het is goed om het lezen dat er door een ieder binnen onze gemeente met grote inzet wordt getracht de informatie binnen de gemeente veilig te maken en te veilig te houden in het belang van onze inwoners.

Het onderzoek richt zich op de gemeenten en onze verbonden partijen. De gemeente Voorschoten heeft de informatieveiligheid en gegevensbescherming ondergebracht in de Werkorganisatie Duivenvoorde. Vanwege de opheffing van de Werkorganisatie Duivenvoorde binnenkort zal de gemeente Voorschoten een eigen ambtelijke organisatie krijgen, waarin de informatieveiligheid en gegevensbescherming bestuurlijk en ambtelijk geborgd zullen worden.

Vooropgesteld wordt dat elke verbonden partij verantwoordelijk is voor zijn eigen informatieveiligheid en gegevensbescherming. Niet alleen voor de Werkorganisatie Duivenvoorde, maar ook richting de andere verbonden partijen geldt dat de gemeente Voorschoten een afgeleide en gedeelde verantwoordelijkheid heeft vanuit haar eigenaarsrol samen met vele andere gemeenten waarmee de partijen verbonden zijn. Vanuit die rol zullen wij – in lijn met één van uw aanbevelingen – ons inzetten om de informatieveiligheid en gegevensbescherming nog meer op de agenda van de verbonden partijen te krijgen. De wijze waarop deze twee onderwerpen aandacht krijgen op de bestuurlijke agenda en waarbij door u benoemde risico's inzichtelijk zijn, verschilt wel per verbonden partij.

Privacy/gegevensbescherming

Voor wat betreft de privacy zijn wij bezig deze stapsgewijs in onze gemeentelijke organisatie te ontwikkelen en te implementeren. Dat geldt ook een aantal door u genoemde onderdelen. Uw opmerking dat de implementatie de nodige aandacht vergt, is terecht. De stappen om te komen tot een goede implementatie zijn ons bekend, sommige worden al uitgevoerd en sommige staan op de planning om te worden uitgevoerd. Met de beschikbare middelen wordt hieraan inhoud gegeven.

Vooraf van belang, en daar zijn we mee begonnen, is eerst het bewustzijn te creëren bij alle bestuurders en werknemers. In uw rapport geeft u al aan dat in de voor ons werkzame Werkorganisatie Duivenvoorde de e-learning informatieveiligheid en privacy verplicht hebben gesteld voor alle werknemers. Daarnaast zijn en worden er workshops voor alle werknemers gegeven om privacyregels in de praktijk toe te passen. Vanuit het bewust worden van de risico's die we op deze gebieden kunnen lopen, richten wij onze organisatie in. Daarnaast zal er ook voor bestuurders een programma opgezet worden om het bewustzijn te vergroten.

Eén van de aanbevelingen is om het register van verwerkingen goed in te richten. Terecht vraagt u daar aandacht voor, omdat het voor inwoners belangrijk is en wij daar transparant over willen communiceren welke persoonsgegevens wij verwerken. Op onze website is het verwerkingenregister voor een ieder te vinden. Het gaat om honderden processen die stapsgewijs worden ingevuld. Al werkende weg wordt dit register steeds meer ingevuld. Telkens als het register wordt bijgewerkt, wordt dit op de website geüpdatet. Een arbeidsintensief traject, dat niet van de ene dag op de andere is afgerond, maar zeker de aandacht krijgt die het verdient.

Met het bewustzijn wat privacy inhoudt en hoe het ingrijpt in onze processen, wordt ook de alertheid op datalekken groter. In uw rapportage noemt u daar verschillende van op. Het feit dat het er niet veel zijn, heeft te maken met de hiervoor geschetste ontwikkeling op het gebied van privacy. Alle datalekken worden vermeld in het register van incidenten en worden getoetst aan de hand van de Guidelines meldplicht datalekken. Aan de hand daarvan wordt beoordeeld of het datalek gemeld wordt aan de Autoriteit Persoonsgegevens. Dat is een risico-inschatting. De praktijk leert dat het risico in zijn algemeenheid (gelukkig) niet hoog is. Een belangrijke stap in dit proces is het lerend effect dat uitgaat van elke melding van een datalek. Naar aanleiding van elk datalek wordt het proces tegen het licht gehouden en bekeken welke verbetering er kan worden uitgevoerd.

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid is een aspect dat voortdurend in ontwikkeling is en zal blijven. In 2020 is het normenkader veranderd van Baseline Gemeenten (BIG) naar Baseline Overheid (BIO) en daarvoor is door de Werkorganisatie Duivenvoorde nieuw beleid vastgesteld. Vanzelfsprekend is nog niet alles BIO-compliant. Het is goed dat een externe partij nu heeft meegekeken. De door u geschetste bevindingen waren al bekend. De organisatie bevindt zich in de fase van invoering van de BIO en werkt systematisch en stapsgewijs aan de informatiebeveiliging. Dit alles binnen de randvoorwaarde dat er voldoende beschikbare middelen zijn.

De door u gedane aanbevelingen vinden wij waardevol en nemen wij grotendeels over, voor zover deze al niet in de planning waren opgenomen. De risicobeheersing in de afgelopen jaren leert dat een jaarlijkse risicoanalyse vanwege de beperkte risico's ook tweejaarlijks kan worden uitgevoerd. Binnen de Werkorganisatie Duivenvoorde is inmiddels aan de slag met de geconstateerde kwetsbaarheden.

De gemeenteraad

Een volgende stap in de ontwikkeling van informatieveiligheid en privacy in de gemeentelijke organisaties heeft te maken met de inrichting van de paragraaf in de gemeentelijke begroting en rekening. Met de opheffing van de Werkorganisatie Duivenvoorde worden de paragrafen overgezet vanuit de begroting en rekening van de Werkorganisatie naar de gemeentelijke begroting en rekening. Dan wordt het onderdeel informatieveiligheid privacy een belangrijk onderdeel in de gemeentelijke planning & controlcyclus, waarbinnen gerapporteerd gaat worden.

Hiermee krijgt ook de gemeenteraad directe informatie over de stand van zaken met betrekking tot informatieveiligheid en privacy. In het kader daarvan zullen wij vervolgens de dialoog met de raad aangaan om de middelen te verkrijgen voor implementatie van onder andere uw aanbevelingen zal er een duidelijke betrokkenheid van de raad gewenst zijn om een informatieveilige organisatie te realiseren.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

Ch. B. Aptroot,
burgemeester